Asiantuntijalausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle 29.11.2022

Lausuntopyyntö työ- ja elinkeinoministeriön valiokunnalle antamasta vastineesta

Yleistä

Työ- ja elinkeinoministeriön vastine ja siinä esitetyt lain muutokset eivät muuta Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen näkemystä esitetyn uudistuksen vaikeimmin työllistyvien aseman vaikeutumisesta tai tuhoisista vaikutuksista välityömarkkinoihin. Kierrätyskeskus huomauttaa, että kriittisimmät lausunnot uudistuksesta ovat antaneet juuri ne tahot, jotka ovat tiivisti kohderyhmän kanssa tekemisissä ja pyrkivät aktiivisesti parantamaan vaikeimmin työllistyvien asemaa työmarkkinoilla. Välityömarkkinatoimijoille on vuosikymmenien saatossa kertynyt mittava osaaminen vaikeimmassa asemassa olevien työllistymisen esteistä ja niiden poistamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriön vastine ei vastaa esiin nostettuihin puutteisiin lakiesityksen vaikutuksien arvioinneissa. TEM vetoaa uudistuksen tarpeessa EU-säädöksiin, mutta ei kuitenkaan käytä kaikkia EU:n mahdollistamia keinoja työllisyyden hoidossa. Uudistuksen perimmäisenä tarkoituksena vaikuttaakin olevan valtion palkkatukimenojen pienentäminen, joka tuodaan esille mm. palkkatukijaksojen keston lyhentämisen yhteydessä. TEM ei tarjoa kustannuksien alentamisen lisäksi mitään syytä, jonka vuoksi palkkatuen kestoja tulisi lyhentää 5 ja 10 kuukauteen.

TEM:n esittämän uudistuksen keskiössä ei ole työttömät työnhakijat vaan valtion palkkatukimenojen alentaminen ja kohdistaminen muualle. Esitys on hallitusohjelmaan kirjatun välityömarkkinoiden kehittämisen vastainen, ajoitukseltaan kyseenalainen ja johtaa alueelliseen epätasa-arvoisuuteen.

Välityömarkkinoiden kehittäminen

Hallitusohjelmaan kirjattua välityömarkkinoiden kehittämistä ei esitetyssä palkkatuen uudistamisessa oteta huomioon. TEM ei vastineessaan ota kantaa siihen, miten välityömarkkinoita jatkossa kehitettäisiin. TEM viittaa sosiaalista yrityksistä annetun lain kumoamisen yhteydessä vain yhteiskunnallisten yritysten strategiaan. Jos tällä yritetään viitata siihen, että Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus (YYO) ja Työkanava yhdessä korvaisivat nykyiset välityömarkkinat ja olisivat riittäviä toimia välityömarkkinoiden kehittämiseksi, ei esitetyn uudistuksen aikataulu tai ajoitus tue tätä tavoitetta. Esitetty uudistus romuttaa nykyiset välityömarkkinat ilman perusteita hyvin nopeasti ja sekä Työkanava että YYO ovat vielä alkutekijöissään eivätkä pysty vuosiin saavuttamaan nykyisten välityömarkkinoiden tasoa. Nykyisten koko Suomen alueella toimivien välityömarkkinoiden romahtaminen johtaa myös alueelliseen eriarvoistumiseen, kun korvaavia, valtakunnallisia rakenteita ei vielä ole.

Esitetyssä palkkatuen uudistuksessa ja jo yhteiskunnallisten yritysten strategian yhteydessä on havaittavissa merkkejä samoista perustavanlaatuisista näkemyseroista TEM:n ja välityömarkkinoilla toimivien työnantajien välillä. TEM vaikuttaa nimellisesti kuulevan asiantuntijoita, mutta ihmiskäsitys välityömarkkinatoimijoiden kanssa on erilainen, mikä johtaa hyvin erilaisiin tulkintoihin työttömien tarpeista ja välityömarkkinoiden omista säädöksistä.

Palkkatuki ammatillisen osaamisen parantamiseen, 2§

Palkkatuen kohderyhmän rajaamisessa siten, että 25-49 vuotiaat alle puoli vuotta työttömänä olleet jäävät palkkatukimahdollisuuden ulkopuolelle, aiheuttaa huolemme tähän ikäryhmään kuuluvista toistuvaistyöttömistä. Työllisyysasteen nostamiseen, työelämän murrokseen ja väestön ikääntymiseen liittyen yhteiskunnalla ei ole varaa menettää kenenkään työpanosta. Esitetty uudistus ei huomioi toistuvaistyöttömien erityistarpeita millään tavalla ja riskinä on heidän syrjäytymisensä työelämästä pysyvästi.

Työantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset, 3§

TEM toteaa ”Jos henkilö on työskennellyt esimerkiksi 10 kuukautta työnantajan palveluksessa ja työnantaja hakisi tukea saman työsuhteen jatkamiseen samoissa tehtävissä, olisi monissa tilanteissa kyseenalaista, voitaisiinko työllistettävällä henkilöllä arvioida olevan osaamisen puutteita kyseissä tehtävässä.” Tähän tiivistyy TEM:n virkamiesten ja välityömarkkinatoimijoiden välinen perustavanlaatuinen ero ihmiskäsityksessä ja työttömien tarpeissa. TEM kyseenalaistaa tällä näkemyksellään vuosikymmenien aikana välityömarkkinoille syntyneen erityisosaamisen ymmärryksen työttömien ja työelämän tarpeista ja niiden välisestä kuilusta. Välityömarkkinoilla pystytään tehtävien räätälöinnin ja työhönvalmennuksen avulla huomioimaan mm. erilaiset oppijat ja oppimistyylit sekä heidän erityistarpeensa, mitä TEM:n kommentti ei tunnista.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että jos ongelmaksi nähdään liian lyhyet tukijaksot, tulisi ongelmaa pyrkiä ratkaisemaan tarkastelemalla tukijaksojen kestoihin tehtäviä muutosmahdollisuuksia sen sijasta, että luotaisiin malli, jossa tehtäisiin samasta henkilöstä useita päätöksiä samalle työnantajalle. TEM siis vastaa itse välityömarkkinoiden toiveeseen: palkkatukijaksojen tulisi jo lähtökohtaisesti olla uudistuksessa esitettyä pidempikestoisia. Pidemmät tukijaksot eivät silti kokonaan poista tarvetta myös samalle työnantajalle myönnettäviin palkkatuen jatkoihin. Valmius opintoihin ja oppisopimukseen voi esimerkiksi syntyä vasta ensimmäisen palkkatukijakson aikana, jolloin osaamisen kehittämisen ja opintojen suorittamiseen tarvitaan uusi palkkatukijakso samalla työnantajalla. Kierrätyskeskuksella on erinomaisia kokemuksia palkkatuen ja palkkatuettujen oppisopimuksien poluttamisesta.

Palkkatuella katettavat palkkakustannukset, 5§

Useissa lausunnoissa esitettyyn sivukulukertoimen käyttöön ottamisesta muualla kuin 100 % palkkatuessa, TEM toteaa kertoimen käyttämisen voivan johtaa joissakin tilanteissa ryhmäpoikkeusasetuksen enimmäistuki-intensiteetin ylittymiseen. Perusteluissa ei avata missä tilanteissa näin voisi käydä, eikä esityksen muissa toteuttamistavoissa ole kerrottu mikä olisi TEM:n arvion mukaan sellainen sivukulukerroin, jota voisi käyttää ilman riskiä tuki-intensiteetin ylittämisestä. Todettakoon myös, että koska TEM ei avaa perusteluitaan sen enempää, on niitä ulkopuolisten täysin mahdotonta arvioida.

Vaikka pienin mahdollinen sivukulukerroin jäisikin pieneksi, sillä saattaisi olla merkittävä vaikutus kaikkein heikoimmassa asemassa olevien, yli 2 vuotta työttömänä olleiden työllistymiseen palkkatuella. Tämän kohderyhmän palkkatuen määrä on esitetyssä uudistuksessa tosiasiallisesti laskemassa ja heitä työllistyy merkittävissä määrin välityömarkkinoille. Jos järjestöjen, säätiöiden ja muiden välityömarkkinatoimijoiden halutaan jatkossakin tarjoavan työmahdollisuuksia tälle kohderyhmälle, voi pienelläkin sivukulukertoimella olla merkittävä vaikutus taloudellista toimintaa harjoittavien välityömarkkinatoimijoiden mahdollisuuteen tarjota palkkatuettua työtä.

Palkkatuen määrä ja kesto, 6§

Edellä 3§ yhteydessä on todettu, että palkkatukijaksojen pituudet tulisi olla ehdotettua pidemmät. Välityömarkkinoille kertyneen osaamisen perusteella voidaan todeta, että perusteita nykyisten palkkatukijaksojen lyhentämiseen ei ole. Lyhyemmillä palkkatukijaksoilla myös jatkuvan oppimisen reformin mukainen opinnollistaminen sekä tutkinnon osien suorittaminen palkkatuetun työsuhteen aikana vaarantuu.

Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen, 7§

Kierrätyskeskuksen työterveyshuolto on järjestetty Suomen suurimman yksityisen terveyspalveluyrityksen ja työterveystoimijan kautta. Olemme selvittäneet työterveyshuoltomme kanssa heidän näkemyksiään

uudistuksen vaatimuksista osatyökykyisten palkkatukeen liittyen ja esille on noussut merkittäviä huolia lain vaatimuksista.

Huolta aiheuttaa mm. lain vaatimuksien täyttämiseen vaadittava työaika työterveyshuollossa ja sitä kautta työnantajille koituvat kohtuuttomatkin kustannukset, työterveyshuollon osaaminen kohtuullisten mukautusten suosittelemiseen sekä potilaan tietosuoja ja terveydentilaan liittyvien tietojen antaminen työnantajalle. Vaikka kohtuullisten mukautusten tekeminen on työnantajan lakisääteinen velvollisuus muutenkin, palkkatukiuudistuksen lakitekstissä edellytetään nimenomaan työantajaa toteuttamaan työterveyshuollon suosittelemat kohtuulliset mukautukset. Työterveyslääkärimme näkemyksen mukaan tämän vaatimuksen täyttäminen edellyttäisi työterveyshuoltoa antamaan työnantajalle sellaisen lausunnon työntekijän työkyvystä ja terveyden tilasta, jota heillä ei ole oikeutta työntekijän yksityisyyden suojan vuoksi antaa työantajalle.

Työterveyshuoltomme tulkinta jättää meidät tilanteeseen, jossa emme pysty täyttämään palkkatukilain vaatimuksia, sillä ne ovat ristiriidassa terveydenhuollon potilaan yksityisyydensuojan kanssa. Käytännössä tämä ristiriita voi estää kaikkien osatyökykyisten palkkatukien myöntämisen ensimmäisen 10 kuukauden jakson jälkeen. Ennen kuin lakia voidaan hyväksyä, pitää osatyökyisten palkkatuen vaatimukset tarkistaa sellaisiksi, että ne eivät ole ristiriidassa muiden lakien ja työntekijän yksityisyyden suojan kanssa ja että työnantajan on mahdollista ne täyttää.

100 prosentin palkkatuki, 8§ ja kauppavaikutuksien arviointi

Kierrätyskeskus kannattaa esitystä siitä, että asetuksella annettavat kauppavaikutuksien ehdottomat raja-arvot poistetaan. Huomautamme kuitenkin, että kauppavaikutuksien arviointia ei pidä rajata vain työnantajan yhtiömuodon mukaisesti järjestöihin ja säätiöihin. Samoin kuin järjestöillä ja säätöillä voi olla sekä taloudellista että ei-taloudellista toimintaa, voi esimerkiksi yleishyödyllisellä, voittoa jakamattomalla osakeyhtiöllä olla samalla tavalla sekä taloudellista että ei-taloudellista toimintaa. Kauppavaikutuksien arvioinnista ei siis tule rajata kategorisesti pois työnantajia vain yhtiömuodon perusteella, vaan arvioinnin tulee olla mahdollinen myös muissa yhtiömuodoissa ja mahdollistaa palkkatuen myöntäminen valtiontukisääntelyn ulkopuolisena tukena myös muille kuin yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille.

TEM toteaa vastineessaan, että järjestön tulisi näyttää, että toiminnalla ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Välityömarkkinat ovat luonteeltaan lähtökohtaisesti täysin paikallisia, joilla ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämän tulisi olla arvioinnissa lähtökohtana ja kauppavaikutusten arviointia tekevän viranomaisen tulisi nimenomaisesti osoittaa, ettei välityömarkkinatoimijan toiminta ole paikallista.

Jos näyttötaakka kuitenkin sälytettäisiin TEM:n ehdotuksen mukaisesti työnantajalle, tulisi sitä koskien laatia selkeät ohjeet sekä työnantajille että viranomaisille. Nyt TEM:n vastineessa ei avata miltään osin, miten heidän esittämä näytön tulisi tapahtua, kenelle se näytetään, kuka on päätösvaltainen viranomainen päätöksen tekemiseen ja mitä kaikkia tahoja päätös sitoo.

Lain soveltamisohjeessa tulee säilyttää maininta siitä, että kierrätyskeskustoiminta, kun se perustuu ilman vastiketta saatuihin lahjoituksiin ja tavarat myydään sellaisenaan tai vähäisin muutoksin eteenpäin, ei ole jäsenvaltioiden väliseen kauppaan vaikuttavaa taloudellista toimintaa. TEM esittämä liikevaihdon ”heräteraja” yli 200 000 eurosta vuodessa ei nähdäksemme perustu muuhun kuin TEM omiin tulkintoihin EU oikeudesta. TEM:n vastineen viitteissä ei ole löydettävissä selvästi tukea nyt esitetylle tiukalle euromääräiselle liikevaihtorajalle. Myös liikevaihtorajan muuttuminen hallitusesityksen luonnoksen 100 000 eurosta nyt esitettyyn 200 000 euroon näyttää siltä, että selkeälle euromääräiselle rajalle ei ole perusteita, edes soveltamisohjeen heräterajana. Kierrätyskeskustoimintaa ei tulisi nähdä taloudellisena

toimintana, vaan oppisympäristönä, jossa toteutetaan jatkuvan oppimisen reformia ja mahdollisestaan pitkäaikaistyöttömille tasa-arvoinen mahdollisuus opintoihin ja osaamisensa kehittämiseen. Vastikkeetta saatujen tavaroiden jälleenmyynti on lähtökohtaisesti paikallista toimintaa, sillä matalan rahallisen arvon tuotteiden kuljetukset lähialueen ulkopuolelle eivät ole taloudellisesti tai ekologisesti järkeviä.

Nykyisen palkkatuen soveltamisohjeen mukainen kansallinen tulkinta kierrätyskeskustoiminnasta on tehty sen jälkeen, kun EU:n tasolla on viimeksi uudistettu valtiontukisääntelyä. Jos nykyisten EU:n valtiontukisääntöjen voimassa ollessa on aiemminkin voitu tehdä kansallinen tulkinta kierrätyskeskustoiminnasta, tulkinnan siirtämisen uuteen soveltamisohjeeseen ei pitäisi olla mahdotonta.

Palkkatuki 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen sekä palkkatuki oppisopimukseen, 9 § ja 10 §

Kierrätyskeskus kannattaa esitettyä muutosta siitä, että toimintokohtainen tulkinta taloudellisen toiminnan kauppavaikutuksista ulotetaan kattamaan myös 60 vuotta täyttäneiden sekä oppisopimukseen myönnettävä palkkatuki, joka mahdollistaa näiden palkkatukien myöntämisen EU:n valtiontukisääntelyn ulkopuolisena tukena, kun tuki myönnetään taloudellista toimintaa harjoittavalla työnantajalla muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen kohdalla esitetty muutos ei kuitenkaan vaikuta palkkatuettujen oppisopimusten tarjoamisen päättymiseen, jos taloudellisen toiminnan ja kauppavaikutuksien arviointia ei uloteta koskemaan, esimerkiksi pyynnöstä, kaikkia yleishyödyllisiä yhteisöjä yhtiömuodosta riippumatta.

Sosiaalisten yritysten lainsäädännön kumoaminen

Esittäessään lain kumoamista TEM käyttää perusteena nykyisen lain vähäistä merkitystä sekä vuonna 2021 julkaistua yhteiskunnallisten yritysten strategiaa. Nykyisen lain merkitys on jäänyt vähäiseksi juuri TEM:n oman toiminnan vuoksi; TEM on jo useaan otteeseen ehdottanut lain kumoamista eikä ole ollut halukas kehittämään lainsäädäntöä. Koska TEM on tunnetusti halunnut lakkauttaa tämän lainsäädännön jo ainakin vuodesta 2017 alkaen, on syntynyt itseään toteuttava ennustus, jossa uusia sosiaalisia yrityksiä ei synny lain kumoamisen pelossa ja lain kumoamista perustellaan sosiaalisten yritysten vähäisellä määrällä ja sillä että uusia yrityksiä ei ole lisätty rekisteriin.

Kierrätyskeskus on jo aiemmissa lausunnoissaan lain kumoamisesta todennut lakiin jääneen valuvian, joka pitäisi ensimmäisenä korjata. Nyt tuo valuvika, elinkeinotoiminnan harjoittaminen liiketoiminnallisin periaattein, on siirretty yhteiskunnallisten yritysten määritelmään. Strategian mukaan yhteiskunnallinen yritys harjoittaa liiketoimintaa markkinoilla kilpailullisessa ympäristössä ja pääosa tuloista tulee liiketoiminnasta (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163198/TEM_2021_41.pdf?sequence=1&isAllowed=y , s. 15). Jos TEM määrittelee yhteiskunnallisen yrityksen samalla valuvialla kuin sosiaalisen yrityksen ja lisää päälle vielä muita vaatimuksia (mm. yhtiöjärjestykseen kirjatun velvoitteen käyttää vähintään 50 % voitosta yrityksen yhteiskunnalliseen tavoitteeseen) ilman erillistä säädöspohjaa tai erityiskohtelua, miten yhteiskunnallisten yritysten kokeilun lopputulema olisi millään tavalla erilainen sosiaalisen yrityksen lainsäädännön tuloksista?

Ennen strategian julkaisemista työryhmä kertoo kuullensa asiantuntijoita. TEM on mahdollisesti voinut kuulla, mutta onko ymmärtänyt? Kuulemisissa voidaan jopa epäillä tarkoitushakuisuutta ja tuloksen esittämistä vääristyneellä tavalla. Strategiassa ei esimerkiksi mainita lainkaan kuultujen asiantuntijoiden suhtautumista esitettyyn strategiaan eikä ainakaan Kierrätyskeskuksesta kuultujen asiantuntijoiden ollut mahdollista kommentoida strategiaa ennen sen julkaisua tai irtisanoutua sen päätelmistä. Ylipäätään strategian laatineen työryhmän panosta voidaan kyseenalaistaa. Strategiassa viitataan vuoden 2011 silloisen työryhmän selvitykseen, EU komission vuonna 2019 julkaisemaan selvitykseen sekä ”strategiatyön

tueksi ja ajantasaisen tilannekuvansaamiseksi vuonna 2019 toteutettuun tutkimukseen” vaikka strategian laatinut työryhmä asetettiin vasta 4.6.2020. Tekstissä siis annetaan ymmärtää, että työryhmä on tilannut selvityksen yhteiskunnallisista yrityksistä ennen kuin työryhmää on edes perustettu. Huomautamme myös siitä, että itse yhteiskunnallisten yritysten strategiassa ei ole mainintaa siitä, että se tulisi korvaamaan sosiaalisten yritysten lain tai olisi tarkoitettu täyttämään hallitusohjelman tavoitetta välityömarkkinoiden kehittämisestä.

Kierrätyskeskus on edelleen sitä mieltä, että sosiaalisten yritysten lainsäädäntöä pitää kehittää parhaiden eurooppalaisten käytäntöjen perusteella. Esimerkiksi Ranskassa, Espanjassa ja Iso-Britanniassa on voimassa toimivat sosiaalista yrittämistä koskevat säädökset. Suomeen tarvitaan säädöstasoinen määritelmä, joka tunnustaa sosiaalisten yritysten erityisaseman sekä takaa niiden aseman lainsäädännössä, sekä oikeuksien että velvollisuuksien osalta. Sosiaalisesta yrityksistä annettua lakia tulee kehittää niin, että se laajennetaan välityömarkkinoita koskevaksi laiksi, jossa määritellään välityömarkkinoille myös tavoitteet.

Voimaantulon siirtäminen

Jos palkkatukiuudistus hyväksytään TEM:n esityksen mukaisesti, sen voimaan tuloa pitää lykätä niin, että välityömarkkinoilla ehditään varautua sen vaikutusiin. Edelleen huolimatta TEM:n ehdottamista muutoksista 100 prosentin palkkatuen kauppavaikutuksien arviointiin, lain vaikutukset välityömarkkinoihin ja pitkään työttömänä olleiden mahdollisuuksiin työllistyä ja kehittää osaamistaan ovat merkittävät ja negatiiviset. Alkuperäisellä aikataululla muutokseen ei ehditä sopeutua ja kärsijäksi joutuvat juuri heikoimmassa olevat. Jos palkkatukiuudistus hyväksyttäisiin TEM:n esittämin muutoksen, sen voimaantulo pitää siirtää ensisijaisesti 1.1.2025 ja toissijaisesti aikaisintaan 1.1.2024 alkaen. TEM:n huomiot uudistuksen lykkäämisen vaikutuksista vuoden 2023 talousarvioon, järjestelmähankintaan sekä yli 55 vuotta täyttäneiden työllisyystoimien kokonaisuutteen pitävät varmasti paikkansa, mutta heikoimmassa asemassa olevat työttömät eivät saa joutua maksamaan näin kallista hintaa TEM:n omasta puutteellisesta ja kiireellä tehdystä lainvalmistelusta johtuen.

Huomautamme myös, että TEM:n vastineessa on valmius siirtää lain voimaantuloa. Aiemmissa lain valmisteluvaiheissa vastaavaa valmiutta ei ollut, ja TEM:n mukaan lain voimaan saattamisella oli EU sääntelystä lähtevä kiire. Nyt tätä kiirettä ei kuitenkaan ilmeisesti enää ole, joka tukee näkemystä siitä, että kiirettä tai EU:sta lähtevää aikarajaa alunalkaenkaan ollut. Lain valmistelu olisi siis hyvin voitu kytkeä alusta lähtien työvoimapalveluiden kokonaisuudistukseen vuoden 2025 alkuun. Nyt esitetyn palkkatukiuudistuksen voimaan tulon lykkääminen vuoden 2025 alkuun antaa myös aikaa valmistella ja saattaa samanaikaisesti voimaan välityömarkkinoita koskevat säädökset.

Lopuksi

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus esittää edelleen, että edes näillä korjauksilla palkkatukiuudistusta ei tule hyväksyä itsenäisenä esityksenä. Lakiin esitetyt kosmeettiset muutokset eivät muuta sitä seikkaa, että esitetty uudistus on hallitusohjelmaan kirjatun välityömarkkinoiden kehittämisen vastainen. Yhteiskunnallisten yritysten strategia ei myöskään yksinään vastaa välityömarkkinoiden kehittämisen tarpeeseen. Tämän selvästi kaupallisille yrityksille suunnatun palkkatukiuudistuksen rinnalle tarvitaan oma välityömarkkinoita säätelevä säädöskokoelma, johon sisällytetään omat, palkkatuesta erilliset tuet.

Covid-19 pandemia on opettanut sen, että pisimpään työttömänä olleilla hyvin alkanut kehitys kohti työmarkkinoita voi ottaa hyvin nopeasti isoja askelia taaksepäin. Pandemian aikaan myös välityömarkkinoilla jouduttiin lomauttamaan palkkatuella olleita henkilöitä ja niiden aikana pahimmillaan jopa 10 %:iin lomautetuista pitkäaikaistyöttömistä ei enää saatu yhteyttä. Tämä kertoo karua kieltä siitä, että tämän kohderyhmän palvelun ja tuen tarve on huomattava.

Viime kädessä kyse on ihmiskäsityksestä, jotka ovat perustavanlaatuisesti erilaiset välityömarkkinatoimijoilla ja TEM:n esityksessä. Palkkatukea on tarvetta kehittää, kysymys on siitä, miten ja millä aikataululla se tehdään.